

Vogel van papier

Driemaandelijks tijdschrift
Jaargang 10, Nummer 4
Oktober-November-December 2004
Afgiftekantoor: 8560 Wevelgem 1

België-Belgique
P.B.
8560 Wevelgem 1
3/5721

Aan:

V.u.: E. Debrouwere
Olmenlaan 30
8560 Moorsele

IN DIT NUMMER:

Kerstwensen	1
Wel en wee: uit de brieven van Inge	7
Het Fysieke Geweld en het modernisme in de Andescultuur	12
Even op een rijtje	15
Op bezoek bij Inge	16
Praktische Info	18

Kerstwensen (I)

't is al zo lang geleden dat ik iets schreef voor iedereen... en het kost me wat moeite om er weer in te komen... Het telefoneren met de Skypeverbinding gaat heel goed en kost praktisch niets... zodat ik regelmatig papa en mama aan de telefoon heb voor een lange babbel... Heel fijn en plezant... maar ondertussen wordt er ook minder geschreven... en is het hoofdstukje "wel en wee" in de vogel van papier zeker korter geworden...

Maar geen nood..., 'k heb een mooi rustig muziekje opgezet, de kindjes slapen al, en Saulo is naar Esmeraldas, een kustprovincie op ongeveer zes uur van hier, om op te treden. Vandaag is het vrijdag en na een harde werk- en studieweek geef ik normaalgezien vrijdagnamiddag aan Taporí en de kindjes en dat is echt genieten : het zijn maar weinig de momenten dat ik echt rustig met de gastjes kan bezig zijn, zonder te moeten koken of wassen of opruimen of studeren of telefoneren... Amelietje was deze week ook ziek, een goede keelontsteking, en had dus ook recht op een beetje meer aandacht. We zijn rond vijf uur naar een "pizzeria" gegaan waar ze lekkere pizza's bakken in een stenen oven en waar er ook speeltuigen zijn. We hebben er allemaal echt van genoten... en de rust kwam over mij. Ik hoop alleen maar dat het geen "stilte voor de storm" is.

De komende 20 dagen beloven wat. We hebben nog les tot 7 december... en op 9 december ons "eindexamen". Ondertussen moeten-mogen we ook nog acht werken indienen : antropologie, sociologie, projectontwikkeling en -evaluatie, boekhouding, macro-economie en financiering, monitoring en controle van financiering, statistiek, een voorstel voor de ontwikkeling van een lokaal gezondheidssysteem,... Genoeg hé... Ik ben nu echt wel aan het aftellen want ik voel dat mijn hoofd vol zit en mijn handen leeg... : ik verlang om weer in het werk te kunnen vliegen, maar eerst komt er nog de thesis die moet verdedigd worden half maart. Dan komen we eerst naar

België voor een langere tijd... en in september 2005 herbegin ik dan hier in Pomasqui te werken in een viertal projectjes, allemaal binnen de gezondheidszorg... waar ik mij zal kunnen uitleven en alles toepassen wat ik geleerd heb. Het voorbije anderhalf jaar is veel zwaarder uitgevallen dan ik gedacht had. Vrije avonden of dagen waren er maar weinig. Gelukkig brachten de bezoeken van Agnes en Annemie en van Thomas en Mieke een zalig soelaas en ik mijmer er nog graag over. En de verrassing die ik kreeg van Saulo om 8 dagen naar België te komen was ook niet te versmaden... Dankjewel ...

En er waren nog geregeld Vlamingen bij ons thuis : Sofie Sleeckx woonde drie maanden bij ons, en Bert Vanneste stak ook geregeld eens over vanuit Pomasqui waar hij vrijwilligerswerk deed. Ons huisje was goed vol, vooral in juli. Soms moesten we goed kijken en plannen wie waar zou slapen, op welke matras en met welke dekens.

Mamita Olga, de moeder van Saulo, woonde toen ook bij ons.

Bij haar thuis was het een moeilijke periode omdat haar man, zich niet meer zo goed bewust van zijn gezondheidstoestand, nu en dan nogal brutaal was: een afkoelingsperiode zou hem deugd doen.

Geen probleem voor ons want mamita Olga, zelf 75, helpt ons altijd met om het even wat en gelijk wanneer. Voor de kindjes was het natuurlijk festijn....terwijl ze de echte reden van haar onverwacht 'bij ons wonen' niet begrepen en er ook geen zorgen over maakten. Lieneke vond trouwens niets plezanter dan bij haar te mogen slapen want 'dan lazen ze 's nachts weesgegroettes en mocht zij meeprevelen'. Eind augustus is zij terug naar huis gekeerd om weer zelf voor haar kippen en cavia's te zorgen. Wij konden hier gelukkig een gezin in een moeilijke periode steunen en opvangen maar in zeer veel gezinnen is er binnen de spiraal van armoede ook de spiraal van geweld, alsof beide onlosmakelijk met elkaar

Kerstwensen (2)

verbonden zijn.

Dergelijke situaties zijn voor mij soms moeilijk te begrijpen: vele ruzies ontstaan uit jaloezie, gaan over 'gulzigheid' - weet tussen haakjes dat de meeste mensen met bijna niets moeten rond komen! -, over 'vroeger', en dan wordt er bedreigd, soms ook geweld gebruikt.

De lessen sociologie en de teksten die we van de prof als "verplichte literatuur" meekregen hielpen me meer te begrijpen om ermee om te kunnen gaan... Ik stuur mijn geschrijfsels en bedenkingen over dit onderwerp mee op, misschien is het voor jullie ook interessant om er iets meer over te lezen. Het zijn alleen maar hersenspinsels en helemaal geen zekerheden of grote theorieën. Het is een tekst die ik schreef als opdracht voor het vak sociologie, een eigen reflectie over de teksten die we te lezen kregen en ik kreeg er een tien op tien voor.

En verder... ons gezinnetje... opnieuw herenigd na een heel onregelmatige oktobermaand : Saulo vertrok eerst voor drie weken naar Spanje met de muziekgroep. Ze hadden er heel veel optredens, bijna allemaal voor grote groepen Ecuadoraans emigranten die in Spanje werken. Het was een intense maar heel goeie periode voor hem en hij pikte ook nog enkele musea mee in Madrid. Blijkbaar maakten Dali en Picasso grote indruk... en als cadeautje hier kreeg ik een grote Spaanse serranohesp waar we al enkele keren met smaak van genoten. Zoiets is hier niet te krijgen en iedereen die er al van proefde, vroeg naar "nog". Hij kwam op 25 oktober terug thuis en ik vertrok op 27 oktober naar... Cuba... voor acht dagen in het kader van een observatiestage binnen de opleiding Volksgezondheidszorg. Ewel, ik heb toch eerst wat moeten bekomen vooraleer ik er een algemeen idee over kon opschrijven. Ik voelde me er zo benauwd en bedrukt en ik had er dikwijls zin om het uit te schreeuwen... Fidel heeft me zeker niet voor hem gewonnen... en het was de

eerste keer van mijn leven dat ik opgelucht en blij was toen ik door de douane van een land was om terug naar huis te keren.

Nogal een beschrijving hé... en nu de uitleg : We waren zeven dagen ter plekke, helemaal in een georganiseerd programma om er het gezondheidssysteem, waar zeker hier in Latijns-Amerika zoveel goeds over verteld wordt, te leren kennen. We verbleven eerst drie dagen in La Habana en reisden toen naar een provinciestadje om vandaaruit ook de meer rurale kant van het systeem te leren kennen. We verbleven telkens in prachtige vijfsterrenhotels... met alles erop en eraan... maar... alleen toeristen met deviezen mogen er binnen... Een schrijvende tegenstelling met "buiten" want daar is er veel tekort. De gezondheidszorg is er voor iedereen helemaal gratis, net zoals het onderwijsstelsel. Op zich dus zeker een goede zaak, dat vind ik ook. Er is veel minder verschil tussen "rijke" en "arme" mensen, ook goed dus. Maar ook hier, tegen wat misschien jullie verwachting in is, bestaat er een zeker sociaal systeem met toch wel enig klassenverschil en alle mensen die binnen de gezondheid of het onderwijs werken behoren hier tot de "hogere" klasse. Heel strategisch natuurlijk want naast het feit dat het gezondheidssysteem er ook wel is om de levenskwaliteit van de mensen te verzekeren, vervult dat systeem ook nog andere functies : Alles staat in het teken van het "validismo de las personas"... wat je zo min of meer kunt vertalen als "de waarde van de mensen"... uitgedrukt in "werkkracht"... Vandaar dat de geneeskunde een heel "biologische" kant opgaat en dat alles wat psychologie, sociale geneeskunde en revalidatie voor mensen met een definitieve handicap veel minder of soms zelfs helemaal geen aandacht krijgen. Alles staat ook in het teken van "los indicadores".

Zo kregen we elke dag verschillende keren te horen hoe allesovertreffend hun

Kerstwensen (3)

resultaten wel zijn. De laatste vijf jaar is geen enkele vrouw nog in het kraambed gestorven en de kindersterfte bedraagt er 6 per 1000. Dat wil zeggen dat er amper 6 kindjes per 1000 levend geboren en voor hun eerste levensjaar overlijden en meestal is het dan nog te wijten aan een of andere niet-levensvatbare aandoening van bij de geboorte. Dat cijfer is zelfs beter dan in de meeste "ontwikkelde" landen waaronder ook België. Een proficiat waard dus en een prima uitschieter om andere landen mee de loef af te steken. Maar als je kijkt "ten koste" waarvan die cijfers behaald worden... : Het geboortecijfer gaat erop achteruit, omdat de mensen geen kinderen meer willen. Misschien nog een van de weinige dingen waar ze uiteindelijk zelf mogen over beslissen en geeft een duidelijk teken aan de wand. De mensen willen geen kinderen meer, omdat er echt niet genoeg is voor iedereen, terwijl je er kilometers en kilometers onbebouwde staatsgrond ziet. En misschien is er ook nog wel een andere en belangrijker maar onderdrukte reden om geen kinderen meer te willen. Ik ben er in alle geval zeker van dat ik in Cuba geen vier kinderen zou gehad hebben.

Stel je het volgende voor: zodra ik een vriend heb of getrouwd ben word ik door mijn huisdokter, die in totaal tussen de 500 en 700 patiënten heeft, naargelang de streek, en die alles over mijn situatie minstens tweejaarlijks, al ben ik helemaal gezond, bijhoudt en klasseert, in een nieuwe "risicoschaal" gestoken : "riesgo preconceptional" heet dat nu... en elke drie maanden krijg ik hem op bezoek samen met de verpleegster om te zien of ik ondertussen al misschien zwanger ben geworden.

Stel dat het zover is... dan krijg ik onmiddellijk een hele resem onderzoeken, niet omdat ik het zo wil maar omdat "dat het beste is voor mij". En als er iets niet in orde is op de echo, dan worden er geen risico's genomen en wordt er een afspraak voor mij gemaakt in de dichtst bijzijnde polikliniek waar overal een dienst "regulacion menstrual" is, of als je het directer wil een dienst waar abortussen uit-

gevoerd worden. En als ik het niet zo zou willen, dan word ik overtuigd. Als het nodig is, komt er zelfs een psycholoog naar mijn huis "want dat is het beste voor mij"

Als alles toch goed verloopt krijg ik minstens 12 zwangerschapscontroles bij mijn huisarts, en drie bij de gynaecoloog. Daarbij komen nog drie echo's en drie bloedafnames en krijg ook nog een speciaal dieet voor zwangere vrouwen dat ze bij mij thuis komen afzetten. Zo gaat het als alles "normaal" verloopt, biologisch gezien natuurlijk, want de rest is niet belangrijk "voor het land".

Als er iets verkeerd loopt, dan word ik in een andere risicoklasse geparkeerd en worden de controles opgevoerd.

Als ik dan 32 weken zwanger ben... dan "mag" ik, en als ik er niet mee akkoord ben dan "word ik overtuigd omdat dat het beste voor mij is.", opgenomen worden, ja, je leest het goed, opgenomen worden in een tehuis voor zwangere vrouwen waar ik op een bed mag gaan liggen... en alleen maar mag eten en prenatale oefeningen mag doen, waarbij elke dag de dokter ook langskomt om mij te onderzoeken. Mijn andere kinderen moeten intussen, een achttal weken dus, opgevangen worden door een of ander familielid, en ze mogen een keer per week op bezoek komen... Die opname zorgt ervoor dat men helemaal zeker is dat elke bevalling binnen de ziekenhuismuren gebeurt... en er is maar een ziekenhuis per provincie... vandaar die "voortijdige opname"... En eenmaal ik bevallen ben, komt de dokter en de verpleegster de eerste veertien dagen elke dag langs om mij en de baby te onderzoeken, en daarna is de controle een maal per week tot het kindje een jaar is en voor de vaccinaties maakt men opnieuw een afspraak voor mij in de polikliniek, en ik mag ook een speciaal voedselrantsoen afhalen zowel voor mij als voor mijn baby... want voor ons is er wel melk en vlees, hoewel in kleine hoeveelheden... en op onregelmatige tijdstippen... Daarvoor moet ik dus in de rij gaan staan.

En zo zou ik nog lang kunnen verder vertellen... maar jullie zouden wel denken dat ik aan het overdrijven ben... En toch niet...

Kerstwensen (4)

juist daarom heb ik mijn tijd genomen om niet onmiddellijk al mijn indrukken op te schrijven maar heb ik alles een beetje laten bezinken.

Autonomie en zelfredzaamheid... zijn dus echt wel twee principes die in Cuba niet bestaan. Alles verloopt binnen vastgelegde schema's omdat andere mensen bepaald hebben wat het beste voor iedereen is. Ik ben er in die acht dagen tijd twee minuten in geslaagd om eventjes te praten met een patiënte want het was ons niet toegelaten om met gelijk wie te praten. Het was net een mama die 32 weken zwanger was en haar vierde kindje verwachtte. Ik vroeg haar waarom ze opgenomen was en waar ze nu het liefste was geweest en haar antwoord was : "Ze zeggen dat ik onder het normale gewicht ben..." en ... na enige aarzeling en met een trieste blik "thuis natuurlijk"...

Ik voelde me acht dagen lang benauwd en bedrukt en had soms zin om hard te schreeuwen. maar ik deed het niet omdat het niet mocht. Zouden vele Cubanen nog altijd dat gevoel hebben? Ik heb het me dikwijls afgevraagd. "Hoe lang duurt het vooraleer iemand in de pas loopt en zich schikt naar "wat goed voor mij is" ? En hoeveel echte creativiteit blijft er nog over in de mensen? En wat is nu beter: voor iedereen gelijk in Cuba of levensgrote verschillen tussen rijk en arm zoals in Ecuador? Geen van beide is goed, maar nog duidelijker is voor mij dat "het een fundamenteel recht is om een eigen mening te hebben" zoals Jose Saramago zei in zijn veelgekritiseerde uitspraak toen hij zijn mening gaf over de executie van drie Cubanen die vorig jaar het land wilden uitvluchten. Het was een heel rijke ervaring... maar ik zal er niet gauw terug gaan... Eigenlijk ben ik wel wat teleurgesteld over mijn eigen indrukken, want ik had graag echt veel goede dingen gezien die mij ervan overtuigden dat het Cubaans systeem misschien toch wel een goed alternatief zou kunnen zijn... En ik ben er mij ook echt bewust van dat het moeilijk is om een juiste indruk te geven over een land als je er amper acht dagen geweest bent. Dus, alles wat ik schrijf ... zijn mijn indrukken... en vast en zeker niet "de waarheid" over Cuba.

En Taporí? Ik heb heimwee want er is weinig of geen tijd om naar Pomasqui te gaan... Alles

moet snel gebeuren en er wordt veel over de telefoon geregeld. Ik verlang al naar de week van 13 december. Dan ga ik zeker drie volle dagen om iedereen terug te zien, om bij te praten... en om ook veel administratieve zaken te regelen. Ze vragen me ook om uitgebreid verslag van de Cuba-reis uit te brengen en ik sprak al af om de cursus "projectontwikkeling" met hen door te nemen en samen het nieuwe projectje dat ze willen voorstellen aan de Provincie West-Vlaanderen (een geïntegreerd kinderdagverblijf voor gezonde kinderen en kinderen met een handicap) uit te schrijven. En de jaarlijkse evaluatievergadering moet ook goed voorbereid worden, en ook de begroting voor 2005 opgemaakt... en nog enkele algemene verslagen moeten geschreven worden.

Ik verlang al naar 13 december : tijd om mijn eigen tijd weer wat te regelen en bij de mensen te zijn die hier voor mij mijn beste vrienden zijn, tijd om intens naar Kerstmis toe te groeien, tijd om een adventskrans te maken, al zal het al laat zijn, en tijd om mensen op te zoeken : het grootmoederke, en Libio die altijd maar verder achteruitgaat met zijn spierdystrofie, en om met Margarita op stap te gaan, en ook Otilia. Ik heb zo'n goesting om hen eens allebei echt te verwennen.

Ik vertelde het misschien nog niet in een vorige brief, maar allebei zijn ze in verwachting. Jullie herinneren hen zich nog wel. Margarita is nu 18 jaar en op haar 13de verjaardag kreeg ze haar eerste kindje, Stalin. Ze woonde eerst enkele jaren op een internaat bij Zusters van de Goede Herder in Pomasqui samen met haar kindje en sindsdien werkt ze in Taporí. Ze zegt soms "mama" tegen me. Anderhalf jaar geleden werd ze verliefd, notabene op iemand van de avondschool van Taporí waar zij ook naartoe kwam. We begonnen al snel te praten over "familieplanning" en "voorbehoedsmiddelen" en die werden ook gebruikt. Maar ergens in mei dit jaar liep iets fout en eind februari wordt een tweede kindje geboren. Helemaal niet eenvoudig en helemaal niet vanzelfsprekend. En ze hilde en keek weg toen we voor

Kerstwensen (5)

het eerst de harttoontjes hoorden. In september, oktober en november deed ik op maandag terug consultatie omdat Natalia bezig was met haar stagewerk in het Amazonewoud voor de opleiding Volksgezondheidszorg en ze niet in Quito was van vrijdag tot maandag.-

Helemaal niet vanzelfsprekend en helemaal niet eenvoudig en toch ook "leven". Ik heb beloofd om samen de bevalling te doen, deze keer weer zonder een papa erbij, want die is direct verdwenen toen hij te horen kreeg dat hij vader zou worden. Zogezegd is hij in het leger binnengegaan en "doet hij kamp in het Amazonewoud". Opnieuw een desillusie voor Margarita. Mag ze nog dromen van een gewoon goed gezin? En ze blijft me nu en dan "mama" zeggen... en ik doe zo weinig voor haar.

En ook Otilia verwacht haar eerste kindje : vijftien jaar is ze. Ze woont samen met haar vriend die 22 jaar is en het blijkt echt wel goed met haar voor heeft, hopelijk voor heel lang en ondanks alle tegenstand van zijn eigen familie. "Hoe krijg je het in je hoofd om iemand uit een "rovershol" te kiezen? Otilia komt namelijk uit een heel marginaal gezinnetje. Wie van jullie hier ooit op bezoek was, zal zich haar gezin nog wel herinneren. En toch, zijzelf

heeft tot nog toe altijd goed haar best gedaan en wil echt wel iets moois van haar leven maken. Maar de stempel blijft ze blijkbaar met zich meedragen.

Ik voel me beklemd en bedrukt maar ik moet eerst afwerken wat ik begonnen ben. en zal hen dan dubbel kunnen teruggeven wat ik de voorbije twee jaar niet kon geven.

Soms is het beter om mijn gedachten op een luchtiger spoor te brengen en moet ik glimlachen. Lieneke is de laatste tijd veel met raadseltjes bezig en ik vertelde haar een raadseltje dat nog van Toon Hermans is. Blijkbaar sloeg het zo aan, dat ze het nu aan iedereen vraagt : "Weet jij wat de sterren zijn?. Het zijn gaatjes in de vloer van de hemel". De waarheid komt uit een kindermond. Laten we daarmee kerstmis vieren: in alle eenvoud en zaligheid... Moge het een "zalige" tijd voor jullie allemaal worden en we wensen jullie ook een heel gelukkig en gezond nieuwjaar toe, met "veel recht op een eigen mening en met veel respect en verdraagzaamheid voor de mening van anderen" om een "niet-Cubaans" tintje geven aan deze kerstwensen.

Saulo, Inge, Sarah, Lien, Elisa en Amelie.

Wel en Wee (I)

maandag 9 augustus

Zeven dagen België, het is voorbij...De terugreis verliep vlot en zonder problemen. Ik heb nog wat bijgeslapen en zo was de vlucht rap voorbij. De gastjes stonden me op te wachten en dat was natuurlijk plezant.

Dankjewel nog voor de voorbije dagen. Het is goed geweest en ik heb ervan genoten... genoeg courage om er hier weer in te vliegen.

Ik ga nu slapen want intussen is het bij jullie al weer 4.00 uur... : we zijn 24 uur rond, dus we hebben ons bedje wel nodig

zondag 23 augustus

Neen, geen nasleep van oververhitte voeten of blaren door de vierdaagse aan de IJzer... maar wel een andere nasleep : de vier dagen zee in Ecuador . De vijf trommels was zijn er al doorgedraaid en opgeplooid en klaar om te strijken. Maar ons Amelietje heeft een goeie diarree te pakken en doet vandaag niet anders dan overgeven. Ik ben al begonnen met een en ander van medicamenten en zo gaat het toch wel al een beetje beter... Ik hoop dat het niet te lang zal duren, want anders zal haar gewicht nog minder worden en er schiet zo al niet veel over... Nu goed, het zal wel voorbij gaan, maar plezant is ook wel anders.

Maar geen geklaag hoor: ik was gisteren zo tevreden toen ik de mailbox opendeed en mijn "nagelezen" eerste klad van mijn "wetenschappelijk artikel" vond. Fadya, de prof, had het nagelezen en had er nagenoeg geen bemerkings, op wat kleine dingskes na. In twee uurtjes was alles gecorrigeerd en dan werkte ik nog wat aan de lay-out en ik ben ermee klaar. Voor den unief ben ik

nu dus klaar, en kan al mijn aandacht voor de resterende acht dagen vakantie die nog overblijven geven aan de kindjes en aan Taporì, aan achterstallige post en werkjes en vooral aan het uitschrijven van het nieuwe project voor na de maestria.

Ik verlang toch zo om weer in het gewone werk te mogen vliegen want ik krijg de krul als ik denk aan alles wat niet echt goed loopt in Taporì.

Ik ben al aan het noteren wat op twee september op de personeelsvergadering op hunnen boterham komt: het zal genen mal-sen boterham zijn... maar we zijn nog op tijd om in te grijpen en veel bij te schaven en recht te zetten, en dat net na hun vakantie... Ze zullen wel niet echt tevreden zijn... maar als ze redelijk zijn, zullen ze toch wel inzien dat het niet is om vervelend te doen maar echt wel omdat veel dingen niet lopen zoals ze moeten.

(uit de mail aan Karen Loosvelt, medewerkster ontwikkelingssamenwerking bij de gemeente Wevelgem)

Die coördinatie wordt door Franklin, de psycholoog, op een totaal andere manier waargenomen dan ik deed : hij is van oordeel dat iedereen zelf weet wat hij of zij moet doen en wat er verwacht wordt, en ook rijp genoeg is om alles zelf in handen te nemen... en dat is volgens mij niet zo, en met alle respect voor iedereen die in Taporì werkt, want het zijn de mensen die me hier het nauwst aan het hart liggen in Ecuador. Uiteindelijk werd iedereen maar een beetje aan zijn lot overgelaten, en kwam de goed opgestarte winkel met mensen vol enthousiasme snel in een stroomversnelling van onnodige persoonlijke problemen die uiteindelijk niet meer bij te leggen waren. Zo is een van ons meest ervaren en bekwame mensen uit Taporì gestapt, wat echt niet fijn en goed is... En zo zijn er nog een aantal dingen gebeurd die

Wel en Wee (2)

volgens mij hadden kunnen voorkomen worden. Je mag niet denken dat ik me hier het belangrijkste en de redder van alles voel, maar Taporì is er echt wel op achteruitgegaan sinds ik aan het studeren ben en er niet zo vaak meer ben... Daarom verlang ik zo om volgend jaar opnieuw te mogen terugkeren, weliswaar niet om de coördinatie opnieuw zelf te doen, maar wel het puur medische project goed bij te schaven en terug op te krikken tot was het was. Ik heb het gevoel dat iedereen maar een beetje aan het slabakken is, en dat het vuur aan de lont ontbreekt.

Het is alleen nodig om de zaken eens heel klaar en duidelijk te stellen en binnen de groep de "slapende en berustende" mensen wakker te maken.

In mijn werk heb ik al veel bijgeleerd rond paternalisme en caritatief tewerk gaan, over het langzame werk van samen op weg gaan, met vallen en opstaan, om te komen tot een duurzamer ontwikkeling.

woensdag 25 augustus

het is best dat het voorbij is... maar ik heb in doodsangsten gezeten. Amelie is echt heel ziek geworden door haar diarree en overgeven : drie dagen aan een stuk, overdag en 's nachts. Gisteren zat ze er echt helemaal door, er zat helemaal geen fut meer in, ze was een kilo vermagerd op die drie dagen tijd en weegt nu amper 7,6 kg. Ze wilde zelfs geen drinken meer, haar ogen lagen zo diep... helemaal uitgedroogd. We arriveerden twee keer in het ziekenhuis, maar telkens zeiden ze dat ze nog geen serum nodig had, dat ik nog verder moest proberen met zoutwater te geven. Ik heb dag en nacht gewaakt en ververst en gewassen... Maar vandaag begint ze erdoor te geraken en alleen vanmorgen gaf ze nog eens over. Sinds twee dagen deed ze weer een beetje pipi. 't Was echt erg, en het was precies of ik de dood in haar

oogskes zag. Ik heb in stilte nogal wat afgeweend want zo'n ziek kindje had ik nog nooit in huis. 't Was precies een vogelke voor de kat, zo mager en zonder goesting om nog iets te doen, zelfs niet te wenen...

Uiteindelijk wisten we gisteren in het ziekenhuis dat het een heel sterke bacterie was die ook nog eens toxinen afscheidde, waardoor ze niet snel vanzelf genas. Eerst dacht iedereen immers aan een virus. Sinds gisteren geef ik haar dus antibiotica, met duidelijk resultaat.

Ik herleef precies, en kon vanmiddag weer aan iets anders denken en een beetje met de andere gastjes bezig zijn. We maakten enkele mooie kettingskes met de pareltjes die ik van België meebracht. 't Gaat goed en is redelijk gemakkelijk.

...

Onze plannen? De maestriacursussen lopen nog tot 7 december en daarna hebben we een drietal maanden om de thesis op te maken die dan moet verdedigd worden. Onderwerp: empowerment bij ouders van kinderen met een handicap en het belang van het bestaan van een "community-based-rehabilitation-service", zoals Taporì er een is, bij de ondersteuning hiervan. In april zou ik dan voor vier maanden naar België komen met onze kroost. De drie oudsten mogen het derde trimester naar school in Menen en ik zou mijn huisartsgeeneeskunde weer op peil brengen omdat we de consultatie hier voor iedereen zouden openen. Tot nog toe was onze dienstverlening vooral gericht op kinderen en zwangere vrouwen. Die vier maanden België zullen ook goed zijn om alle contacten "overzee", voor mij althans, weer op punt te zetten. In september 2005 zou ik dan opnieuw starten in Taporì. Daarvoor ben ik nu het project aan het uitschrijven.

donderdag 26 augustus

Wel en Wee (3)

Ik probeer echt door mijn papierberg te geraken en ik begin er een beetje klaar door te zien. En aangezien ik aan het werken ben, wil dat dus zeggen dat Amelietje weer nog beter is dan gisteren. Ze hield vanmorgen al een halve fles melk in en deed al weer goed pipi. Ze sliep al goed door vannacht, maar telkens als ik zelf wakker kwam, gaf ik haar in haar slaap toch nog kamillethee met suiker en ze dronk goed. Ze was tegen gisteravond al weer 200 gram opgekomen in gewicht en probeerde vanmorgen al weer wat rond te lopen. Maar haar beentjes waren nog een beetje slap... Ge zoudt van minder. Wij zouden eens op twee dagen tien procent van ons gewicht moeten verliezen, we zouden er ook niet goed van zijn, denk ik...

zondag 5 september

De personeelsvergadering van donderdag was heel intens en lang en er werden enkele belangrijke beslissingen genomen : we zullen dus met Taporì toch een eigen v.z.w. opstarten aangezien fadcop "op rust" is. De eerste stap daarvoor is een goede advocaat vinden die alles snel en vlot voor elkaar krijgt. Dat alles betekent wel extra kosten, maar zo zal alles klaar en duidelijk op een rij gesteld worden en kan er met een propere lei verdergegaan worden. Voor de mensen van Taporì betekent het ook meer verantwoordelijkheid en dat kan alleen maar "groeien" betekenen, tenminste als alles in goede banen geleid wordt... Daarmee bedoel ik dat ik mijn taak zie als "banenleider" maar niet als "voorzitter" van die v.z.w. Ik wil wel mee "stichtend lid" zijn, maar helemaal niet de voorzitter of een of andere leidende functie... Mijn "leiding" zal ik het liefst van achter de schermen doen. Dat betekent dus dat we met

Taporì echt in een administratieve overgangsfase zitten, die hopelijk niet te lang zal duren...

maandag 13 september

sinds vorige week help ik met Nathalia op maandag in de consultatie en het doet me zo goed. Vrijdag was ik er ook voor een vergadering met ouders van een kindje met handicap, die het niet zo goed doen met hun kind. Het was een heel intense vergadering, samen met Luz... Ik kreeg er weer een kick van... In Taporì gebeurt iets... al is het soms klein en niet echt zichtbaar ... maar er gebeurt iets.... en dat is het belangrijkste. Morgen dus weer consultatie en dan van dinsdag tot vrijdag... studeren..

donderdag 23 september

Hier alles goed... wel met migraine... maar we doen goed voort en tellen de dagen af... Hoogst waarschijnlijk gaan we de eerste week van december naar Cuba, in plaats van naar Costa Rica... en dat liet weer wat zon door... : Ik ga eens een klapke doen met Fideel om te zien hoe het daar zit en of we hier ook beter geen grote revolutie doen ontketenen (grapje hoor).

maandag 4 oktober

Studeren, studeren en nog maar eens studeren... want de volgende twee weken hebben we in totaal vijf examens : macro-economie, demografie, causale analyse, een werk over een gezondheidssysteem in Cotacachi en nog een casus oplossen over de staatsvormingen binnen de gezondheidszorg... Wat peinst ge ervan... ? Ik voel in alle geval dat mijn hoofd barstens vol zit... Het wordt stillekesaan genoeg, nog negen weken te gaan. En weer nog een verrassing... : we gaan inderdaad de eerste week van december niet naar

Wel en Wee (4)

Costa Rica... maar wel op 23 oktober voor een week naar Cuba : op bezoek bij Fideel... Ik moet eerlijk toegeven dat ik echt wel nieuwsgierig ben en nu we toch "weg moeten", zal ik echt het onderste uit de kan halen : ik wil weten wat de mensen denken van hun systeem... en als het even kan ook wel genieten van hun naar het schijnt mooie natuur..

Dus... Inge is op zwier... van 23 tot 31 oktober...

Alles klinkt mooi en goed ware het niet. dat Saulo nu woensdag ook vertrekt naar Spanje tot 26 oktober. Ik moet eerlijk toegeven dat het toch wel een serieuze domper zet op mijn "vakantieverlangens"... want de gastjes hier alleen achter laten terwijl papa en mama allebei omwille van werk ergens elders op de planeet vertoeven... 't Geeft me helemaal geen rustig en blij gevoel.. maar er kan weinig of niets aan veranderd worden. Miche, de zus van Saulo zou voor de gastjes zorgen en ik kan alle dagen bellen, maar toch, anders zou beter geweest zijn.... Zie je nu, al ons plannen? Hier kan je niets plannen.

Herinneren jullie het nog, papa en mama, vier jaar geleden, de feesten van San Miguel in Zambiza... : We waren hier weer zover... en donderdagavond speelden Saulo en de groep enkele liedjes in de kerk... ter ere van San Miguel. Hij had Sarah en Lienneke en Elisa meegenomen Blijkbaar was de geluidsinstallatie niet van de beste. en klonk alles nogal luid en met nu en dan een felle "tuut" ertussen. En na een liedje. riep ons Elisa achteraan in de kerk heel luid terwijl iedereen stil was... : "Papi, zet die muziek eens een beetje stiller, mijn hoofd doet er pijn van..."... Naar het schijnt is iedereen beginnen lachen dat het niet meer kon en heeft Saulo met een rood hoofd, want dat kan hij ook hebben, de knop een beetje stiller gezet...

vrijdag 5 november

Vanmiddag zijn we goed en wel thuisgekomen van ons Cuba-avontuur. Veel indrukken... maar de belangrijkste was dat je altijd maar moest opletten op wat je zei, en dat je niet op je vragen een antwoord kreeg: alles staat er in functie van "De Partij". Gezondheidszorg en opvoeding in het teken van... "De Partij om "machines voort te brengen die produceren. Het eten was er echt heel slecht, toch zeker buiten het hotel.. Groenten of fruit aten we praktisch niet : altijd maar rijst met bonen en "vlees" (dat ze "hesp" noemen... maar er helemaal niet op trekt)... Nochtans zou er niets te kort hoeven te zijn, toch naar mijn indruk, want heel, heel, heel veel grond ligt braak... en veel mensen werken weinig of niet... Maar de gronden zijn van de staat en de staat is bureaucratisch. Het ergste was toch wel dat benomen zijn van je vrijheid in alle zin : transport, verkeer, eten, werk, leren, televisieprogramma's,... gewoonweg alles... De mensen zijn er tevreden mee,... hoe zou het ook anders want ze worden alles met de paplepel... en zelfs al van als ze nog in de buik van hun moeder zitten, meegegeven.. Ze kennen ook niets anders... en onder het voortdurend verwijzen naar het "imperialisme" , de schuld aan het economisch embargo, is alles gezegd, verantwoord en verklaard... Nochtans er waren toch ook wel wat goeie dingen, maar ik vond ze moeilijk. Ik was blij toen het vliegtuig terug opsteeg want ik had me acht dagen min of meer in een gevangenis gevoeld. Er is in België en in Ecuador veel onrechtvaardigheid... maar al zeggen ze dat in Cuba alles rechtvaardig is... ik heb er mijn mening over. Hoe knoop je rechtvaardigheid aan het volledig onderdrukken van het vormen van een eigen mening?

Wel en wee (5)

Ik zou nog zoveel meer kunnen vertellen en hoop een goeie samenvatting te kunnen schrijven voor de Vogel van Papier.

Zondag 7 november

Vandaag is het een goede "werk-zondag" voor mij. Saulo is voor de kindjes aan het zorgen en deze morgen kon ik al twee materies goed doornemen en verder werken. Het is de eerste dag sinds vele dat ik weer voldoening heb in mijn werk en dat doet deugd. Niet dat de vorige dagen zo slecht waren, maar de sfeer, vooral op de unief dan, en de werkdruk van thuis uit, was heel groot... We zijn zo blij dat ons gezinnetje weer normale proporties aangenomen heeft : zo'n vijf weken lang waren we maar half... en dan voel je echt wel hoe nodig we elkaar hebben en hoe graag we elkaar zien. Het was in de tijd dat Saulo in Spanje was, voor mij een heel zware periode, vooral fysisch.

Maar voor mezelf blijft alles goed verlopen : ik kreeg de punten voor mijn vijfde module -het zijn er zes in totaal- en ik kreeg 47 op 50. In totaal heb ik een gemiddelde van 47,2 op 50... : goed dus en zo wil ik graag ook eindigen. Ik voel echt dat ik veel geleerd heb, en ik ben al stilleksaan begonnen met het uitschrijven van een nieuw, nu wel veel ruimer, project voor na de maestria: Het zou de bedoeling zijn om een lokaal gezondheidssysteem uit te bouwen met vier luiken waaraan ook het staatsgezondheidscentrum van het dorp deel zou nemen. Meer detailkes zal ik wel vertellen als we in België zijn. Taporì zou mijn uitvalsbasis zijn om halftijds de coördinatie van dat systeem op mij te nemen. De andere "halftijds" zou ik verder consultatie doen in Taporì zelf. Ik verlang al zo om terug onder de mensen te mogen zijn en alles te mogen toepassen wat ik geleerd heb.

Nu goed, zoals ik al zei, nog vier weken les... en dan eerst een tweetal weekjes om vanalles thuis te regelen en ook voor Taporì (jaarplanning, begroting, projectverslagen en nieuwe projectvoorstellen...) en daarna begin ik aan de thesis: Die moet klaar zijn tegen eind februari en ergens half maart moet ik die dan verdedigen.

In Taporì loopt alles redelijk verder: Isabel is goed aan het werk in het winkeltje en naar men mij zegt, -op papier zal ik het zien op het einde van het jaar- zouden de inkomsten elke maand aan het stijgen zijn. Sinds oktober hebben ze nu ook een bestelling in de school van Sarah : Elke veertien dagen moeten ze een bestelling van 630 zakjes nootjes of koekjes afleveren. Ik heb er alleszins wel een positieve indruk van, maar ik denk dat er nog goed verder gewerkt moet worden met Isabel ivm met samenwerken met andere mensen en administratie van het winkeltje. Daarvoor is Franklin verantwoordelijk en er werd contact gelegd met een meisje dat ervaring heeft in het uitbouwen van microprojecten. Zij zou helpen bij het uitbouwen van het recyclageproject en ook een handje toesteken in het winkeltje... Volgende maand weet ik in alle geval meer...

zaterdag 20 november

Ik ga nu hard werken. Deze morgen was de zaterdagactiviteit in de Nederlandse school : twee zwarte pieten waren op bezoek... en de gastjes zijn nu naartig bezig met tekeningen maken want ze willen hun schoentje zetten vanavond... Sarah gelooft er nog helemaal in en vermoedt nog helemaal niets...

Het Fysieke Geweld en het modernisme in de Andescultuur (I)

Binnen de “Maestria” die Inge volgt (in België nu “Masters” genoemd) moeten er regelmatig verhandelingen worden gemaakt rond diverse thema’s. Dit is de vertaling van een werk dat Inge maakte.

noot: wie even ‘zijn Spaans’ wil oefenen kan de tekst terugvinden op <http://users.pandora.be/koen.vaneygen1/WerkjeInge.pdf>

Ik leef in mijn cultuur en ik zie de andere van binnenuit. Nooit zal ik die andere cultuur volledig begrijpen, maar ik kan er wel voor openstaan en logisch redeneren over haar. Bovendien is mijn individuele cultuur een dynamische cultuur die mijn zijn en denken kneedt en verandert, hoewel dat traag verloopt.

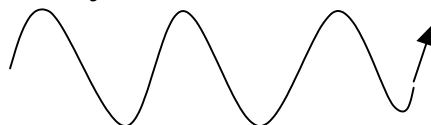
Met dat voor ogen, denk ik beter te begrijpen waarom ik ervoor gekozen heb in Ecuador te leven, ondanks de pijn door de fysieke scheiding van mijn dierbaren. Indertijd tekende ik twee symbolische lijnen om die keuze uit te beelden:

Indien ik in België was blijven wonen, dan zou mijn leven er zo uitzien hebben:

een lijn met weinig beweging die monotoon, stabiel en “zeker” is.

Nu is mijn leven echter zo:

Een lijn die sterk beweegt, tussen uiteinden van intense pijn en intens geluk, die nooit monotoon is, maar permanent in onevenwicht en vol spanning is.

De twee lijnen legden echter niet uit waarom ik voor de tweede lijn gekozen had. Ik heb me vaak afgevraagd welk lijn leidde naar het meeste geluk en tot op vandaag heb ik daar geen afdoend antwoord op gevonden. Het ging over iets als “meer het leven voelen” omdat de monotonie “het leven dooft”. Het ging over “zin geven en hebben”, dat wordt gekoppeld aan een verwachting, een doel en misschien wel een utopie.

Ik ben niet zeker dat wat ik schrijf correct is, maar ik denk nu iets beter te kunnen uitleggen waarom ik mijn keuze gemaakt heb.

Nadat ik de verhandeling “Por qué golpearla” (“Waarom haar slaan ?”) had gelezen, begreep ik beter een aantal situaties, waar ik wel rekening leerde mee te houden, maar die me toch een triest en bitter gevoel gaven, net als een gevoel van innerlijke woede door het geweld dat ze impliceren. Waarschijnlijk geven die situaties me nog altijd hetzelfde gevoel want begrijpen, is niet hetzelfde als aanvaarden of rechtvaardigen:

- de uitgelaten braspertijen ter gelegenheid van de feesten voor het Christuskind, de Aartsengel San Miguel en van andere kerkelijke en burgerlijke feesten in Zámbara,

Het Fysieke Geweld en het modernisme in de Andescultuur (2)

- het dorp waar ik leef.
- de medeplichtigheid van de vrouwen aan dat drankmisbruik omdat zij, en enkel zij, de sterke drank en de chicha, de lokale drank bij uitstek, inschenken
- de afranselingen van de vrouwen, de tranen en vechtpartijen nadien, binnenshuis.
- het geroddel, de jaloersheid en de ontrouw tussen echtgenoten, en de verzoening nadien
- de ruwheid van de spelen, het wilde carnaval, de opvoering van "apen" in religieuze feesten, de zenuwinzinkingen en de drugs.

De constante schommeling, het dualisme, de soepelheid en de verdraagzaamheid als principes van de Andescultuur bovenop historische factoren zoals het schuldgevoel, de woede voor het onrecht dat in de loop van de geschiedenis werd aangedaan en de verheerlijking van de Madre Sufrida (de lijdzame vrouw) vormen de basis om dat gedrag en die handelingen uit te leggen.

Dat alles verklaart echter niet waarom ik mijn eigen beslissing heb genomen omdat dat geen beginselen zijn van mijn eigen cultuur en het hier ook niet over mijn eigen geschiedenis gaat. Wat wel belangrijk is, is de al vermelde doelstelling, die waarnaar het fysieke geweld leidt.

Het gaat over een versteviging, een benadrukking en een herstel van een onbreekbare band tussen twee tegenpolen. Het gaat over een positieve doelstelling... Terwijl de doelstelling

van het geweld dat bestaat in de Westerse cultuur, en dat een verbaal geweld is, erin bestaat vernietigend te zijn, ja zelfs 'massavernietigend' omdat het "het leven in al zijn aspecten dooft". In de psychologie wordt het psychische en verbale geweld beschouwd als erger, diepgaander en langduriger dan het fysieke geweld. Het is een "verinnerlijkt" geweld, dat verborgen blijft en dat aan de sociale controle ontsnapt. De doelstelling van dat geweld is werkelijk negatief. Het fysieke geweld socialiseert het conflict en zorgt ervoor dat grenzen kunnen gesteld worden aan overdreven geweld tussen echtgenoten. Het heeft een opbouwende doelstelling, komen tot iets dat beter is... Ik denk dat het die "positieve prospectie" van de Andescultuur is, opbouwen in plaats van afbreken, die me deed kiezen voor de schommelende lijn tussen de twee sterke uiteinden. Dat deed me kiezen voor "jayac", een woord dat in het Quechua zoetzuur, pikant en bitter tegelijkertijd betekent.

Dat valt enkel te begrijpen als het gezien wordt in de context en het algemene kader van de dualiteit, doorheen het louterende effect om de agressiviteit los te maken. Toch blijf ik me vol twijfel en ongerustheid afvragen of die vorm van geweld werkelijk de enige manier is om tot een loutering te komen want ik kan het fysieke geweld niet rechtvaardigen, niettegenstaande ik het kan vatten. Ik denk dat het ook kan door bijvoorbeeld het verontrustende universum van de vrouw te ontmythologiseren, dat vol mysterie en occulte kracht is en dat

Het Fysieke Geweld en het modernisme in de Andescultuur (3)

de man als een bedreiging beschouwt, die hij wil bestrijden met fysiek geweld. Een duidelijke uiting van dat aspect van de cultuur vormen de vrouwen wanneer ze samenzweerderig de mannen niet toelaten bij bevallingen. Die ontmythologisering zou echter de dualiteit tussen man en vrouw verminderen en zou leiden tot een mindere schommeling, tot de "monotonie" van de Westerse cultuur. Dat zou misschien inhouden dat het verbale geweld toeneemt, wat slechter zou zijn. Andere manieren om tot loutering en evenwicht te komen zouden tot uitdrukking kunnen komen in de kunst: poëzie, muziek, schilderkunst, beeldhouwkunst, dans,... Die vormen zijn eigenlijk meer ingeworteld in de Andescultuur dan in de Westerse cultuur, die te lijden heeft onder de gevolgen van de globalisering in de wereld.

Het fysieke geweld als middel om tot een loutering te komen verontrust me des te meer omdat de Andescultuur platgedrukt wordt door de globalisering. De dominantie, de uitbuiting en de verloochening van de geschiedenis waaraan de Spaanse overheersers zich 500 jaar geleden schuldig maakten, heeft littekens nagelaten, maar dankzij de kracht van de bestaande cultuur konden vele factoren deel gaan uitmaken van de cultuur zonder dat die volledig opgeslorpt werd, net omdat de cultuur zo flexibel is en zich kan verenigen met andere elementen. Nu vraag ik me echter of de huidige Andescultuur voldoende weerstand kan bieden om niet te worden opgeslorpt door een op het eerste gezicht zo aantrekkelijk model als de globalisering. Welke zullen dan de methodes zijn die tot een loutering kunnen leiden? Hoelang zullen de vrouwen "medeplichtig" blijven

en zullen ze aanvaarden om "samen te lijden" wanneer alle agressie en woede die ze opgekropt hebben, kan geuit worden? En wat zal er gebeuren met de sociale controle in een verstedelijkte en verzwakte samenleving waarin nieuwe controlemechanismen als de Commissariaten voor de Vrouw en de tehuizen voor mishandelde vrouwen nog niet aanvaard zijn, noch door de vrouwen als individu, noch door de samenleving in het algemeen?

Heeft de Andescultuur voldoende kracht om logisch te redeneren, en om niet enkel mythisch en praktisch te redeneren, om zo tot een nieuw theoretisch model te komen dat het verwoestende van de globalisering uitschakelt en enkel het opbouwende ervan aanvaardt? Dat de Latijns-Amerikaanse cultuur zich momenteel in het premodernisme bevindt, met enkel de zichtbare kenmerken van het extrinsieke modernisme en niet van het intrinsieke, kan me enkel somberder stemmen. Omwille van de duizelingwekkende snelheid waarmee de veranderingen plaatsvinden, is het meer dan noodzakelijk dat de landen zich bewust worden van het allergrootste belang van het onderwijs, en in het onderwijs de meeste aandacht besteden aan de logische rationaliteit, opdat zo een harmonieuze wereld kan blijven voortbestaan.

De vele vragen die ik heb en de ongerustheid die ik voel zouden mijn leven kunnen somber maken, maar zij slagen daar niet in dankzij een onverklaarbare kracht die zijn voedingsbodem vindt in een mythische rationaliteit, die eigen is aan mijn bestaan en aan dat van alle mensen.

Even op een rijtje

Soms is het in Ecuador of België “kalme zee” maar soms is er ook heel wat drukte. Niet iedere lezer van de Vogel van Papier kan alles goed ‘plaatsen’ en is er vraag naar wat uitleg. Enkele gegevens op een rijtje dan:

De Taponi-coördinatie door Franklin:

In het kader van overdracht van de verantwoordelijkheid heeft Inge duidelijk willen aanbrengen dat ontwikkelingshulp in eerste instantie het werk is van de mensen zelf: het eigen lot in handen nemen. Daarom werd sinds begin 2002 de coördinatieverantwoordelijkheid na bespreking met de groep medewerkers doorgegeven aan Franklin, de psycholoog binnen het centrum. Het is ook de bedoeling om zoveel als mogelijk tot autofinanciering te komen. De lopende uitgaven (lonen, materiaal enz.) bedragen in 2004 ong. 70.000 dollar, en de lokale inkomsten komen op 8.000\$. De externe bijdrage komt uit België, bedrag dat voor het grootste gedeelte van jullie, de lezers van de Vogel van Papier komt, en dat is dus nog altijd zo’n 88% van het totaal.

De gemeente Wevelgem was bereid vier mini-projecten bij de start ervan te steunen om zo de eigen inbreng te verhogen. Eén ervan is het winkeltje voor verkoop en aanmaak van gezonde voeding. Zopas is het startsein gegeven voor een tweede luik: inzamelen en verwerken van recupereerbaar materiaal.

Het project vanaf september 2005:

Inge maakt op basis van de opgedane kennis binnen de maestria en haar bijscholing volgend jaar in België plannen voor een vierluik:

- het Taponi-project als pilootproject aanbrengen binnen de gezondheidszorg in Ecuador.
- de toegankelijkheid van die gezondheidsdiensten uitwerken voor de meest arme mensen (basiszorgzekerheid)
- binnen het onderwijs het luik ‘huisarts-in-beroepsopleiding’ uitbouwen
- uitbouw van voorzieningen voor mensen met beperkingen, dringend vooral voor de kinderen, want voor hen is in Ecuador praktisch geen aandacht

Fadcop “op rust”:

Taponi was van bij de opstart een onderdeel binnen de FADCOP, de Fundacion de Apoyo al Desarrollo Comunitario de Pomasqui, een VZW binnen de parochie, opgericht door Padre Antonio en gefinancierd door Zwitsers. Taponi is onder die paraplu steeds met eigen middelen en meteen eigen weg in stand gehouden.

De parochie kreeg met een nieuwe pastoor een ander elan, daarnaast waren ook misbruiken gegroeid en de greep van het paternalisme van uit Zwitserland viel weg: veel gebeurde niet meer. Fadcop sluimert, is “op rust”. Dan maar Taponi helemaal op eigen vleugels!

Op Bezoek bij Inge (I)

Thomas Deckmyn en Mieke Bossuyt brachten dit voorjaar een bezoek aan Inge. Net zoals veel andere bezoekers, brengen ze even verslag uit de tijd die ze bij Inge doorbrachten.

Op donderdag 20 mei 2004 stegen we op richting Ecuador. We keken er al vele jaren naar uit om Inges thuisbasis eens in levende lijve te mogen zien en mee-maken.

Inge stond ons bij aankomst in de luchthaven van Quito op te wachten. Een gekende omarming in een ongekend land.

En dan met Inges jeep(ke) vanuit Quito naar haar dorp Zambiza waar Saulo, met de kinderen, ons met open armen ontving, en ons verwende met één van zijn vele Ecuadoriaanse feestmaaltijden. In België lieten we onze vier kinderen achter maar die leegte werd snel gevuld door Sarah, Lien, Elisa en Amelie. We hadden het geluk te mogen inwonen bij Inge en we voelden ons direct thuis. (De banden die gesmeed zijn tijdens het kotleven samen in Leuven, vervagen niet door tijd of afstand.) We herkenden goed de vreugden en geneugten van een druk kroostrijk gezin.

Het huis van Inge en Saulo ligt aan de rand van het dorp met prachtig uitzicht op een vallei en een schitterend vergezicht op enkele vulkanen. We werden rondgeleid in de bloementuin rondom het huis en in de grote moestuin in de vallei waarin op terrassen allerlei groenten en fruit gekweekt worden, het hele jaar door want Ecuador kent geen seizoenen zoals bij ons. De verzorgde tuin deed ons aan de tuin in Moorseele denken, maar dan met een vergezicht van wel 60 km. Het huis, in traditionele stijl, is op z'n Inges gezellig ingericht. Zij heeft er haar eigen bureau waar ze toch vele uren doorbrengt om te studeren en verslagen te schrijven voor haar opleiding in de Volksgezondheidszorg.

Ook Saulo heeft er in een apart gebouwtje naast het huis zijn eigen muziekstudio, vol authentieke instrumenten, waar de groep Jayac regelmatig samenkomt om te oefenen.

In de namiddag brachten we een bezoek aan de ouders van Saulo die op wandelafstand wonen. De vele broers en zussen van Saulo wonen allen binnen een straal van een kilometer van het ouderlijke huis in Zambiza. Moeder Olga is daar echt de moeder-kloek. Iedereen is daar welkom. Ze toonde met trots de vroegere kippen-

kwekerij, de cavia's die ze nu nog kweekt maar ook de andere dieren die er rond lopen, een hele boerderij op een klein stukje grond.

De eerste twee dagen hebben we het oude en nieuwe Quito verkend. Een mengelmoes van culturen, kleuren en rassen, klederdrachten, armen en rijken. Je ziet er mooie gebouwen en kerken in het nieuwe gedeelte en het moeilijke bestaan van de indiginas in het oude gedeelte.

Op zondag deden we een familieuitstap naar Mindo, een subtropisch paradijs op twee uur van Quito. We klommen zo'n 1000m naar een waterval.

Dinsdag reden we met Inge mee naar Pomasqui, voor een bezoek aan Tapani. Al zoveel over gelezen, al zoveel bij voorgesteld. En het was een aangename verrassing, in tegenstelling tot wat de troosteloze uitgestrekte buurt in Pomasqui ons deed vermoeden. Nette gebouwen, professioneel personeel (op Belgisch niveau, jawel), kwalitatieve opvang en aanpak. En dat voor patiëntjes met toch complexe, multifactoriële problemen. Hoed af! We bewonderen de verwezenlijkingen. Tapani is al uitgegroeid tot een groot centrum.

Daarna zijn we nog even de buurt gaan verkennen in Pomasqui, de verdoken armoede, de vuilnisbelten zorgvuldig verstopt achter de beschilderde schuttingen (voor de miss Universele verkiezing). Wat een contrasten! Wat een land!

Op woensdag trokken we met een bus het binnenland in naar Guamote.

Daar hebben we eerst de prachtige vulkaan Chimborazo beklommen tot 5200m.

De dag daarna werden we midden in de wilde bergen afgezet om met een mountainbike een afdaling tussen de indigena (inheemse bevolking) dorpen te maken. Mooi groene maar moeilijk toegankelijke bergen waar heel verafgelegen indigenas nog in hutten wonen en leven van rudimentaire manuele landbouw. Hun vervoermiddel is een paard en één keer in de

Op Bezoek bij Inge (2)

week gaan ze naar de markt in Guamote om hun gewassen of producten te verkopen, en het nodige voor een week aan te kopen. Ze worden opgeladen op bussen en open camions die propvol zitten met mensen, varkens, schapen en gewassen en heel veel bagage. Een waar schouwspel.

Maar de grootste belevenis was een expeditie naar het oerwoud samen met Inge en de moedige Sarah. 't Was ook voor hen de eerste keer. De jeep kwam goed van pas op de modderige 'autosnelweg', die door prachtige bergen kronkelde. Ons verblijf, een Belgisch hotel 'hacuna matata', bereikten we door met de jeep eerst over een hangbrug te rijden en daarna door een rivier te waden. 't Was een paradijs in de jungle. Gezwommen in de rivier, gewandeld in het tropische woud. Wij waren de enige toeristen. Romantisch buiten gesoupeerd, met op de achtergrond de geluiden van het oerwoud en op de voorgrond de insecten van regenwoud. En regenen deed het dan ook wel hoor, de ganse nacht door! En toen we de volgende dag het riviertje wilden doorwaden, was het plots tweemaal zo diep en breed. Auto laten staan dus, en zoals de meeste daar, te voet en per bus verder... doornat, zonder regenkledij... naar Misahualli. Van daaruit per kano over de kolkende en sterk gezwollen Rio Napo, onder leiding van Nathalia (de

arts die Inge vervangt in Taporí) de échte brousse in naar de Indianen. Daar geen pluimen hoeden en geen speren, niet beschilderd maar in gewone klederdracht. Gewoon vriendelijke mensen die rondhangen in paalwoningen en leven van wat de natuur hen voorschotelt. We kregen een rondleiding in een plantentuin, met veel medicinale planten. Héél interessant. Toch was het ook een confrontatie met verdoken armoede en alcohol...

De volgende dag 'met de hakken over de sloot' met ons jeepeke over de rivier geraakt. Superspannend. Die spanning hebben we dan op een tussenstop op de terugweg in Papallacta, laten wegebben, te midden in prachtige natuur, de ijle lucht en bergtoppen, in het warme bronwater... En meteen zat onze reis er bijna op.

Uiteindelijk nog veel bijgepraat, oude 'kot'herinneringen opgerakeld, toekomstplannen of bespiegelingen gemaakt. Gediscussieerd en nagedacht.

Genoten van de Vlaamse gastvrijheid in het toffe gezin. En vertrokken met de krop in de keel, terug naar onze eigen wereld...

Van Mieke Bossuyt (vroegere kotgenote van Inge) en Thomas Deckmyn (studiegenoot van Inge).

✓ *ogel van papier*

Vragen of opmerkingen bij

De ouders van Inge:
Etienne en Brigitte Debrouwere-Allegaert
Olmenlaan 30
8560 Moorsele

Telefoon&fax: (056) 41 43 68
E-mail: edebrall@skynet.be

HOE INGE CONTACTEREN ?

BRIEVEN/ZENDINGEN onder gesloten omslag mogen nog altijd met de franking van Belgisch posttarief verstuurd worden **via de ambassade**. Pakjes worden **niet** meer aanvaard.

Inge Debrouwere- Saulo Diaz
Ambabel Quito Ecuador
c/o Minbuza A.43
Karmelietenstraat 19
1000 Brussel

Telefoon/Fax/Email

Tel en Fax 00 59 32 288 62 29
Email: debringe@ecnet.ec

Websites:

<http://www.ecuador.org/news.htm>

Wie de vogel op het net wil terugvinden en de fotootjes in kleur wil bekijken, kan hem enkele weken lang downloaden van het net op

<http://users.pandora.be/koen.vaneygen1/2004jg10nr4.pdf>

pdf formaat (Acrobat reader nodig)

FINANCIËLE STEUN

Met fiscaal attest

(vanaf 30€, verspreid over één of meer giften in hetzelfde jaar) :

– Via Kontinenten:

000-0718676-03
Doorniksesteenweg 149
8500 Kortrijk

Vermelding: Inge Debrouwere Ecuador
(Kontinenten stort het volledige bedrag door)

Zonder fiscaal attest :

083-2520839-06
Inge Debrouwere
Moorsele

Vermelding: Project Tapori

